વિષ્ણુ પૂજન

દૂર્વા વડે યજમાન પર, આસન પર અને આજુબાજુ પાણી છાંટવું.

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थांगतोऽपि वा,

यः स्मरेत्पुंडरीकाक्षं स बाह्याभ्यंतर शुचिः.

(પવિત્ર હોય કે અપવિત્ર હોય, કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં મુકાયા હો, પરંતુ જેને ભગવાનનું સ્મરણ થઈ જાય છે, તેનું અંતર-બાહ્ય બધું જ શુદ્ધ અને પવિત્ર હોય છે.)

આચમન- ડાબા હાથ વડે ચમચી પકડી જમણા હાથમાં પાણી લેવું. મંત્ર બોલાયા પછી દરેક વખતે પાણી પી જવું.

ॐ केशवाय नमः, ॐ नारायणाय नमः, ॐ माधवाय नमः.

ફરીથી પાણી લઈ હાથ ધોવા.-

ॐ गोविंदाय नमः

ચાંલ્લા-

स्वस्तिस्तुया विना साक्षात् पूण्यकल्याण वृद्धिदा,

विनायक प्रिया नित्या तां च स्वस्तिं ब्रुवन्तु नः.

નાડાછડી- (અશુભ પ્રસંગે નહિ)

येन बद्धो बलिराजा दानवेन्द्रो महाबल,

तेन त्वामऽपि बद्धनामि रक्षे मा चल मा चल.

यावद् भागीरथी गंगा यावद् देवो महेश्वर,

यावद् वेदा प्रवर्तंते तावत्त्वं विजयी भव.

નમસ્કાર-

ॐ श्रीमन्न महागणाधिपतये नमः, ॐ गुरवे नमः, परमेष्ठी गुरवे नमः, परात्पर गुरवे नमः, ईष्टदेवताभ्यो नमः, कुलदेवताभ्यो नमः, ग्राम देवताभ्यो नमः, वास्तु देवताभ्यो नमः, वाणीहिरण्यगर्भाभ्यां नमः, लक्ष्मीनारायणाभ्यां नमः, उमामहेश्वराभ्यां नमः, शचीपुरंदराभ्यां नमः, मातापिताचरण कमलेभ्यो नमः, नवग्रह देवताभ्यो नमः, षोडशमातृकेभ्यो नमः, सर्वेभ्यो देवताभ्यो नमः, सर्वेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो नमः,

ॐ एतत् कर्म प्रधान देवताभ्यो नमः.

દિગ્બંધન- ડાબા હાથમાં ચોખા લઈ જમણો હાથ ઢાંકી રાખવો.

ॐ अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भूमि संस्थिता,

ये भूता विघ्न कर्तारस् ते नश्यन्तु शिवाज्ञया.

अपक्रामन्तु भूतानि पिशाचा सर्वतो दिशम्,

सर्वेषाम विरोधेन शांतिकर्म करोम्यहम्.

यदत्र संस्थितं भूतं स्थानमाश्रित्य सर्वतः

स्थानं त्यक्त्वा तु तत्सर्वं यत्रस्थं तत्र गच्छतु.

भूतानि राक्षसा वाऽपि येऽत्र तिष्ठन्ति केचन,

ते सर्वप्प्य गच्छन्तु देवपूजां करोम्यहम्.

-પોતાની ફરતે ચોખા ચારે દિશામાં વર્તુળાકારે વેરવા.(પૂર્વ દિશાથી શરૂ કરી ઘડિયાળની દિશામાં)
–દિવો, અગરબત્તી સળગાવવાં.
પ્રાણાયામ- સાત પ્રાણાયામ કરવા. પ્રાણાયામ ન કરી શકો તો મંત્ર બોલી ભગવાનને ફૂલ ચડાવવું.

(१) ॐ भुः (२) ॐ भूवः (३) ॐ स्वः (४) ॐ महः (५) ॐ जनः (६) ॐ तपः (७) ॐ सत्यम्.

અંગસ્પર્શ- ડાબા હાથમાં પાણી લેવું. જમણા હાથની વચલી બે આંગળીઓ એ પાણીમાં બોળી નીચે મુજબ શરીરનાં જુદાં જુદાં અંગોને સ્પર્શ કરવો.

ॐ वांगमे आस्ये अस्तु (હોઠ)
ॐ नसोर्मेप्राणाः अस्तु (નાક)
ॐ अक्ष्णोर्मे चक्षुः अस्तु (આંખ)
ॐ कर्णयोर्मे श्रोतं अस्तु (કાન)
ॐ बाह्वोर्मे बलम् अस्तु (ખભા)
ॐ ऊर्वोर्मे ओजः अस्तु (ઘૂંટણ)
ॐ अरिष्टानि मे अंगानि तनुस्तन्वा
मे सह सन्तु (વધેલું પાણી આખા શરીરે છાંટી દેવું.)

ત્રણ વાર આચમન કરવું. **ॐ केशवाय नमः , ॐ नारायणाय नमः , ॐ माधवाय नमः**

હાથ ધોવા- **ॐ गोविंदाय नमः.**

આહ્વાન–જમણા હાથમાં ચોખા લેવા.

ॐ शांताकरं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशम् विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभांगम्
लक्ष्मीकांतं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यम् वंदे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैक नाथम् ||
ॐ श्री विष्णवे नमः विष्णुमाह्वायामि स्थापयामि.

प्रतिष्ठा सर्वदेवानां मित्रावरुण निर्मिता प्रतिष्ठांते करोमि अत्र मंडले दैवेतैः सह. ॐ विष्णो प्रतिष्ठितो वरदो भव.

ફૂલ

शांताकारं ध्यायेत्सत्यं गुणातीत गुणत्रय समान्वितम्,
लोकनाथ त्रिलोकेशं कौस्तुभाभरणं हरिम्.
नीलवर्णं पीतवासं श्रीवत्सपद भूषितम्,
गोविंद गोकुलानंद ब्रह्माद्येऽपि पूजीतम्.

ॐ श्री विष्णवे नमः ध्यायामि.

ફૂલ વધાવી દેવા.

ચોખા

नाना रत्न समायुक्तं कार्तस्यर विभूषितम्,

आसनं देवेदेश प्रत्यर्थ प्रतिगृह्यताम्.

ॐ श्री विष्णवे नमः आसनं समर्पयामि.

ચોખા વધાવી દેવા.

વિષ્ણુ ભગવાન ને એક તાંબાના વાસણમાં લેવાં.

પાણી-

गंगादि सर्व तीर्थेभ्यो मया प्रार्थनयाहृतम्,

तोयमेतत्सुख स्पर्शं पाद्यार्थ प्रतिगृह्यताम्.

ॐ श्री विष्णवे नमः पाद्यं समर्पयामि.

અર્ઘ્ય– એક વાડકીમાં થોડું પાણી, ચંદન, ચોખા, ફૂલ અને સોપારી લેવાં. હાથમાં પકડી રાખવું.

नमस्ते देवदेवेश नमस्ते धरणीधर,

नमस्ते कमलाकान्त गृहाणाघ्र्य नमोस्तुते,

ॐ श्री विष्णवे नमः अघ्र्यं समर्पयामि.

આચમન-

कपुरवासित तोयं मंदाकिन्या समीहृतम्,

आचम्यतां जगन्नाथाय मया दत्तं भक्तितः.

ॐ श्री विष्णवे नमः आचमनीयं समर्पयामि.

સ્નાન-

गंगा च यमुना चैव नर्मदा च सरस्वति,

तापी पयोष्णी रेवा च ताभ्य स्नानार्थमाहृतम्.

ॐ श्री विष्णवे नमः स्नानं समर्पयामि.

દૂધ-

कामधेनु समुत्पन्नं सर्वेषाम जवनं प्रदम्,

पावनं यज्ञहेतुश्च पयः स्नानर्थमर्पितम्.

ॐ श्री विष्णवे नमः पयःस्नानं समर्पयामि.

દહીં-

पयसस्तु समुद्भूतं मधुराम्ल समन्वितम्,
दध्यानीतं मया देवं स्नानार्थे प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः दधिस्नानं समर्पयामि.

ઘી-

नवनीत समुत्पन्नं सर्व संतोषकारकम्,
घृत तुभ्य प्रदास्यामि स्नानार्थे प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः घृतस्नानं समर्पयामि.

મધ-

वनस्पति रसोत्पन्न सुस्वादु मधुरं मधु,
तेजः पुष्टिकरं दिव्यं मधु स्नानार्थमर्पितम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः मधुस्नानं समर्पयामि.

સાકર-

ईक्षुसार समुद्भूता शर्करा पुष्टिकारिका,
मलापहारिका दिव्या स्नानार्थ प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः शर्करास्नानं समर्पयामि.

પાણી-

गंगा च यमुना रेवा तुंगभद्रा सरस्वति,
कावेरी सहिता नद्यः सद्यः स्नानार्थमर्पिता.
ॐ श्री विष्णवे नमः शुद्धोदकस्नानं समर्पयामि.

એક તાંબાના વાસણમાં દૂધ, પાણી , તુલસીપત્ર, અને સર્વૌષધિ (તલ, જવ, ચંદન) લઈ નીચેના મંત્રો બોલી વિષ્ણુ ભગવાન ઉપર ધારા કરવી.

ॐ श्री विष्णवे नमः – 108 વખત
ॐ शांतिः शांतिः शांतिः अमृताभिषेकोऽस्तु.

નાડાછડી-

तप्तकांचन वर्णांगं पट्टाण मृदलं शुभम्,
युग्मवस्त्र गृहाणेदं परिधानाय माधव.
ॐ श्री विष्णवे नमः युग्मवस्त्र समर्पयामि.

સુતર-જનોઈ

ब्रह्माविष्णुमहेशैश्च निर्मिति ब्रह्मसूत्रकम्,

यज्ञोपवितं तदानात् प्रियतां कमलापति.
ॐ श्री विष्णवे नमः यज्ञोपवितं समर्पयामि.

પાણી-

सर्वतीर्थ समायुक्तं सुगंधि निर्मलं जलम्,
आचम्यतां जगन्नाथाय मया दत्तं भक्तितः.
ॐ श्री विष्णवे नमः आचमनीयं समर्पयामि.

ચંદન-

श्रीखंडं चंदनं दिव्यं गंधाढ्य सुमनोहरम्,
विलेपनं सुरश्रेष्ठ चंदनं प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः चंदनं समर्पयामि.

કંકુ-

कुंकुमं कामदं दिव्यं कामिन्या कामपूरकम्,
कुंकुमेनार्चितो देव प्रसीद परमेश्वर.
ॐ श्री विष्णवे नमः कुंकुमं समर्पयामि.

ચોખા-

अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ कुंकुमाक्ता सुशोभिता,
मया निवेदिता भक्त्या गृहाण परमेश्वर.
ॐ श्री विष्णवे नमः अक्षतान् समर्पयामि.

ફૂલ-

माल्यादिनि सुगंधिनि माल्यादिनि वै प्रभो,
मयाऽऽहृतानि पूजार्थं पुष्पाणी प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः पुष्पाणि समर्पयामि.

ચોખા–(અલંકારોની અવેજીમાં)

कटिसूत्रांगुलि ये च कुंडले मुकुटं तथा,
वनमाला कौस्तुभं च गृहाण परमेश्वर.
ॐ श्री विष्णवे नमः नानालंकारान् समर्पयामि.

અબીલ-ગુલાલ-

अबीलं च गुलालं च चूवाचंदनमेव च,
नानाविध प्रकारेण पूजितः परमेश्वर.
ॐ श्री विष्णवे नमः अबीलंगुलालं च समर्पयामि.

ધૂપસળી-

वनस्पति रसोद्भूतो गंधाढ्यो गंध उत्तमः,
आघ्रेय सर्व देवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः धूपं समर्पयामि.

દિવો-

साज्यं च वर्ति संयुक्तं वह्निना योजितं मया,
दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्य तिमिरापहम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः दीपं दर्शयामि.

–પ્રસાદમાટે સાકર, દ્રાક્ષ અને તુલસીપત્ર લેવાં.

शर्कराखंड खाद्यानि दधि क्षीरघृतानि च,
आहारं भक्ष्यं भोज्यं च नैवेद्यं प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः नैवेद्यं निवेदयामि.

-પાન, સોપારી, એલચી, લવીંગ, વગેરે મુખવાસ લેવો.

पूगीफलं महद्दीव्यं नागवल्लीदलेर्युतम्,
एलाचूर्णादि संयुक्तं तांबुलं प्रतिगृह्यताम्.
ॐ श्री विष्णवे नमः तांबुलं समर्पयामि.

દક્ષિણા-

हिरण्यगर्भ गर्भस्थं हेमबीजं विभावसो,
अनंत पूण्य फलदमतः शांतिं प्रयच्छ मे.
ॐ श्री विष्णवे नमः दक्षिणां समर्पयामि.

કપુર સળગાવી વિષ્ણુ ભગવાનની આરતી ઉતારવી.

कर्पुरगौरं करुणावतारं संसारसारं भूजगेन्द्रहारम्,
सदा वसंतं हृदयारविन्दे भवं भवानि सहितं नमामि.
ॐ श्री विष्णवे नमः आरात्रिकं समर्पयामि.

–ભગવાનને આરતીની વાસના આપવી. પોતે પણ લેવી.

–ભગવાન વિષ્ણુની ફરતે પ્રદક્ષિણાં કરવી.

यानि कानि च पापनि जन्मान्तर कृतानि च,
तानि सर्वाणि नश्यन्तु प्रदक्षिणा पदे पदे.

ॐ श्री विष्णवे नमः प्रदक्षिणां करोमि.

બંને હાથમાં ફૂલ, ચોખા લઈ અંજલિ(ખોબો) કરવી.

नमोऽस्त्वनन्यताय सहस्रमूर्तये सहस्र पादक्षशिरोरुबाहवे,
सहस्रनाम्ने पुरुषायशाश्वते सहस्र कोटि युगधारिणे नमः.
ॐ श्री विष्णवे नमः पुष्पांजलि समर्पयामि.

નમસ્કાર-

मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं सुरेश्वर,
यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे.
ॐ श्री विष्णवे नमः प्रार्थनापूर्वक नमस्कारान् समर्पयामि.

ईति श्री विष्णुपूजनम्.